

Sint-Maarten
algemeen ziekenhuis
emmaüs

Problemen met mijn insulinepomp

Algemene richtlijnen bij het gebruik van een insulinepomp

Zorg steeds voor reservemateriaal en andere benodigdheden:

- reservebatterij
- reservoir en katheter
- naaldjes
- insuline (flacon en/of insulinepomp)
- insulinepennen, zowel snelwerkende als langwerkende
- pomphandleiding
- telefoonnummer diabetesteam: 015 89 20 62

Op vakantie?

- Voorzie voldoende materiaal, insuline en vraag een reisattest. Vraag dit reisattest tijdig op je raadpleging zodat je toestemming hebt om dit materiaal in je handbagage mee te nemen.
- Elke firma heeft andere afspraken voor het reizen met een pomp, dus kijk dit tijdig na op de websites van de firma
- Noteer de instellingen van je basaal profiel op een kaartje en neem dit mee op reis (of vraag een afdruk op je laatste consultatie).
- Bewaar geen insuline in je grote bagage. Het is niet bestand tegen de mogelijke vriestemperatuur in het ruim en als je koffer op een andere plaats beland dan je reisbestemming heb je geen materiaal.

Hou hier rekening mee bij het prikken van een katheter.

- Herprik de katheter bij voorkeur vóór het toedienen van een bolus, dan controleer je meteen of de insuline goed doorstoomt.
- Herprik nooit de katheter voor het slapengaan, want dan heb je heel de nacht geen controle of de insuline goed doorstroomt.
- Controleer steeds je bloedsuikerspiegel twee uur na het prikken van een katheter.
- Als je toch moet prikken voor het slapengaan, zet je je wekker en controleer je twee uur later je bloedsuikerspiegel.

Wat bij (geneeskundige) onderzoeken?

- Koppel je pomp af bij röntgenstraling, CT-scans en MRI's.
- De metaaldetector in de luchthaven is veilig.
- Een volledige lichaamsscan op de luchthaven is niet veilig. Vraag om een andere screeningsmethode.

Wat te doen bij een bloedsuikerspiegel > 250 mg/dl?

Probeer na te gaan wat de oorzaak kan zijn.

- Vergeten te bolussen bij de maaltijd?
- Verkeerde inschatting van koolhydraten?
- Overcorrectie voor een eerdere hypoglycemie?
- Iets gesnoept?

Als een van bovenstaande:
Dien een bolus toe.

- Glycemie > 250: + 2 E
- Glycemie > 300: + 4 E
- Glycemie > 400: + 6 E
- Glycemie > 500: + 8 E
- OF volg de gesuggereerde correctiebolus via Medtronic.

Indien geen van bovenstaande:
Controleer de pomp, insteekplaats en katheter.

- Is er roodheid of vocht ter hoogte van de insteek-plaats?
- Is er een correcte aansluiting van de katheter/naald?
- Is er lucht in de katheter? Of een afgeknelde katheter? Purgeer de katheter eventueel.
- Is het insulinereservoir leeg?
- Staat de pomp in stop? Geeft de pomp een alarm?

➔ Los probleem op en/of herprik de katheter en plaats een vervangleiding.

➔ Geef nadien een correctiebolus volgens dit schema.

Controleer anderhalf uur na het geven van een correctiebolus je bloedsuikerspiegel opnieuw.

- Als je spiegel daalt: oké.
- Als je spiegel stijgt: ALLES vervangen: naald, katheter en reservoir.
- Controleer ook de ketonen. Indien verhoogd: zie volgende bladzijde.
- Geef nadien opnieuw een extra bolus.
- Drink voldoende water, bijvoorbeeld 1 glas per 20 minuten.

Controleer één uur later opnieuw je bloedsuikerspiegel.

- Als je spiegel daalt: oké.
- Als je spiegel stijgt: tijd om over te schakelen op insulinepennen.
- Controleer opnieuw op ketonen. Indien verhoogd: zie volgende bladzijde.
- Contacteer je diabetesteam via 015 89 20 62.
- Drink voldoende water, bijvoorbeeld 1 glas per 20 minuten.

Ketonen en insulinepomp

Hoe ontstaan ketonen?

Je lichaam ervaart een insulinegebrek en geeft aan dat het bloedsuikergehalte te hoog is (glycemie > 250 mg/dl). Er ontstaat een energietekort doordat het glucose niet meer kan gebruiken als een energiebron. Daarom spreekt je lichaam vetreserves aan. Bij de vetverbranding komen afbraakstoffen vrij. Dat zijn ketonen die je bloed verzuren.
In een insulinepomp wordt enkel snelwerkende insuline toegediend. Bij een langdurig pompdefect is hierdoor geen insulinereserve aanwezig (ten opzichte van wanneer je een langwerkend insuline gebruikt), waardoor je sneller ketonen krijgt.

Wat zijn symptomen van te hoge ketonen?

- buikpijn
- misselijkheid
- braken
- versnelde ademhaling
- spierpijn

Hoe kan je ketonen meten?

Je meet ze door middel van een specifieke glucometer en aangepaste strips en gebruikt dezelfde techniek als bij het meten van glucose via een bloedprik. Op deze manier lees je de meting snel af.
De strips zijn duur en kosten ongeveer acht euro per strip.

Hoe interpreteer je ketonen na de meting op de ketometer?

0,3 - 0,6 mmol/l	Spoortje ketonen Volg je bloedsuiker om de twee uur op.
0,6 - 1,5 mmol/l	Volg je bloedsuiker en ketonen om de twee uur op. Contacteer het diabetesteam via 015 89 20 62.
> 1,5 mmol/l	Grote hoeveelheid ketonen Contacteer zo snel mogelijk het diabetesteam via 015 89 20 62.
HI	Het aantal ketonen is groter dan 6 mmol/l. Het toestel kan de waarde niet meer meten. Contacteer **onmiddellijk** het diabetesteam via 015 89 20 62.

Algemene richtlijnen bij aanwezigheid van ketonen

- Drink veel water, bijvoorbeeld 1 glas elke 20 minuten.
- Blijf (voeding met koolhydraten) eten en dien hiervoor bolus toe (maaltijdbolus + correctie).
- Bij braken: contacteer het diabetesteam via 015 89 20 62.
- Blijf je ketonen meten tot ze negatief zijn en doe dit elke 30 minuten.

Wat te doen bij een defect aan je insulinepomp?

Contacteer in elk geval de diabetesconventie op 015 89 20 62. Als de conventie reeds gesloten zou zijn, zal de endocrinoloog van wacht jouw oproep beantwoorden.
Probeer ook steeds het probleem aan de pomp op te sporen:

- Verstopping katheter?
- Lege batterij?
- Geeft de pomp een alarm? Noteer het type alarm en bespreek dit met het diabetesteam.

Als je het probleem niet vindt, zijn er twee mogelijke scenario's om een pompdefect op te lossen.

1. Je kent zelf je pompinstellingen. Je kan zelf een pomp instellen en koppelen aan een sensor.

Heb je een Roche-pomp of Patch-pomp?

- Buiten de openingsuren, op feestdagen of in het weekend kan je op de verblijfseenheid endocrinologie (route 270) een reservetoestel ophalen. Neem hiervoor eerst contact op met de dienst via 015 89 22 70.
- Dit is enkel een afhaalpunt. De verpleegkundigen kunnen jouw pomp niet instellen.
- Neem zeker ook contact op met de diabetesconventie (015 89 20 62) en kom de dag nadien zeker langs voor een nazicht.

Heb je een Medtronic-pomp hebt?

- Vanuit Medtronic zijn geen reservepompen beschikbaar die klaarliggen.
- Neem contact op met Medtronic via 080 09 08 05, dit nummer is 24/7 beschikbaar en zij zullen jou zo spoedig mogelijk een nieuw toestel bezorgen.

Als je meer dan twee uur moet overbruggen in afwachting van een nieuw toestel moet je tijdelijk snelwerkende insuline toedienen:

- Dien met een insulinepen om de twee uur een bolus snelwerkende insuline toe .
- Neem een dosis vergelijkbaar met wat je basaal profiel normaal zou toedienen per 2 uur.
- Kijk hiervoor naar de instellingen van je pomp.
- Bij de Medtronic-pomp kijk je best naar de instellingen van de manuele modus.

2. Je kent zelf je instellingen niet, kan zelf geen pomp instellen of kan geen toestel komen ophalen.

Schakel meteen over op je schema met insulinepennen (zie verder).

Overschakelen van insulinepomp op pennen

Een insulinepomp bevat enkel snelwerkende insuline. Deze is na maximum drie uur uitgewerkt. Als je pomp defect is en niet meer werkt, moet je dus binnen drie uur met andere insuline starten.

Als je niet kan herstarten met je pomp moet je via insulinepennen terug behandeld worden. Je schakelt dan over naar een schema bestaande uit snelwerkende en langwerkende insuline.

Idealiter wordt er regelmatig op raadpleging een back-up schema met insulinepennen voor jou besproken en verderop in dit boekje genoteerd. Indien dit het geval is, gebruik dan dit schema. Indien dit niet het geval is kan je onderstaande informatie gebruiken om zelf over te schakelen.

Uiteraard neem je ook best contact op met het diabetesteam zodat ze hierin kunnen begeleiden.

- Start langwerkende insuline.
  - Dien deze onmiddellijk toe zodra je weet dat je pomp definitief defect is en je geen vervanging kan verkrijgen. Wacht dus niet tot 's avonds.
  - Blijf deze toedienen één keer per dag op hetzelfde tijdstip tot je een nieuwe pomp hebt.
  - Je neemt best jouw laatst ingestelde totaal basaal op de pomp als richtlijn voor de juiste dosis.
  - Lantus/Toujeo/Abasaglar/Levemir° zijn de mogelijke opties.
  - Tresiba° is ook een langwerkend insuline, maar niet zo interessant in deze context gezien het een werkingsduur van 72 uur heeft, wat titratie en overschakelen complexer maakt.

- Start ook snelwerkende insuline bij de maaltijden.
  - Gebruik dezelfde bolussen die je normaal op je pomp zou ingeven.
  - Fiasp/Lyumjev/Novorapid/Humalog zijn de mogelijke opties.

- Gebruik een aanpassingsschema voor de snelwerkende insuline bij de maaltijd.
  - Glycemie < 60 mg/dl: eerst hypo opvangen, nadien -2 E
  - 60-80 mg/dl: -1 E
  - 80-150 mg/dl: basis
  - 150-200 mg/dl: +1 E
  - 200-250 mg/dl: +2 E

NOTA:
Zorg dus dat je altijd reservepennen met langwerkende en snelwerkende insuline op voorraad hebt in de koelkast. Kijk af en toe of deze nog geldig zijn **en vraag nieuwe voorschriften op de raadpleging als ze dreigen te vervallen.**

Heb je geen pennen meer op voorraad en moet je overschakelen? Bel dan zeker naar 015 89 20 62. We kunnen de voorschriften elektronisch doorsturen indien nodig. Je kan de apotheek van wacht terugvinden op www.apotheek.be indien dit buiten de werkuren is.

Nuttige telefoonnummers

Diabetesconventie: 015 89 20 62
- Buiten de kantooruren wordt deze lijn doorgeschakeld naar de arts van wacht.
- Blijf aan de lijn wanneer je het antwoordapparaat hoort, na de ingesproken tekst word je automatisch doorgeschakeld.

Verblijfseenheid endocrinologie: 015 89 22 70

Medtronic helpdesk: 080 09 08 05
- Deze is ook buiten de kantooruren bereikbaar.
- Hou je persoonlijke gegevens bij de hand indien mogelijk.
- Vanuit het buitenland: 0031 455 66 82 91.

Omnipod patch pomp: 080 01 76 82
- Deze is ook buiten de kantooruren bereikbaar.
- Hou je persoonlijke gegevens bij de hand indien mogelijk.
- Vanuit het buitenland: 003 228 96 29 83.

Roche Insight pomp: 080 09 36 26
- Bereikbaar van 08.30 uur tot 17.00 uur.
- Hou je persoonlijke gegevens bij de hand indien mogelijk.

Ypsomed pomp: 080 02 94 15 (deze nummer kan ook vanuit het buitenland)

Op de website www.apotheek.be kan je de apotheek van wacht in jouw buurt terugvinden.

Mijn persoonlijke instellingen

In geval van een pompdefect kan ik dit basaal-bolusschema gebruiken:

- Snelwerkende insuline .....

  - Ontbijt:
  - Middagmaaltijd:
  - Avondmaaltijd:

- Langwerkende insuline .....

  - Vaste dosis:

Mijn instellingen van basaal profiel zijn:
(voeg hier een recente afdruk van je pompinstellingen toe)

Persoonlijke notities

AZ Sint-Maarten
Liersesteenweg 435
2800 Mechelen

tel. 015 89 10 10
azsintmaarten@emmaus.be
www.azsintmaarten.be

© vzw Emmaüs - AZ Sint-Maarten
Overname van deze tekst en/of illustraties voor commerciële doeleinden of voor gebruik in een publicatie is enkel mogelijk na toestemming van de directie van AZ Sint-Maarten. In ieder ander geval moet de bron vermeld worden.

vzw Emmaüs - Edgard Tinellaan 1c - 2800 Mechelen
RPR Antwerpen-Mechelen - BE 0411.515.075

NB169 12-11-2026